

УДК: 611.018:378.14=111

В.І. Шенітько, О.С. Якушко, Г.А. Єрошенко, О.Д. Лисаченко
ВДНЗ України „Українська медична стоматологічна академія”, м. Полтава

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ ІНОЗЕМНИМ СТУДЕНТАМ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ

Посилення різних методів подачі нового матеріалу, використання новітніх наочних засобів, активізація самостійної позааудиторної роботи, дозволяє забезпечити успішне засвоєння навчальної програми англомовним студентам.

Ключові слова: гістологія, іноземні студенти, лекції, практичні заняття, самостійна робота.

У ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія», як і в більшості медичних вузів, значна увага приділяється підготовці кадрів з іноземних громадян. Світова практика засвідчує, що така спрямованість навчального закладу має ряд переваг: контингент іноземних громадян, які навчаються у вищому навчальному закладі, значною мірою впливає на його визнання у світовій системі вищої освіти, суттєво підвищує його рейтинг на міжнародному рівні; випускники з іноземних громадян є носіями інформації в зарубіжних країнах про конкретний вищий навчальний заклад, систему вищої освіти країни, політичний устрій, економічний та соціокультурний потенціал, ступінь розвитку держави; навчання іноземних громадян є прямою інвестицією в систему освіти України [1,4]. Викладання предметів проводиться російською та англійською мовами. Навчання англійською мовою відкриває нові економічні резерви для вітчизняних медичних вищих навчальних закладів і збільшує їх конкурентоспроможність на міжнародних ринках вищої освіти, дає для студентів можливість стажування чи спеціалізації у країнах Західної Європи, Канади, США, крім того, переважна більшість інформаційних ресурсів Internet та інших пошуково-бібліотечних баз даних англомовні; робочою мовою переважної більшості міжнародних конгресів залишається англійська [3, 2].

Метою роботи було висвітлення питання про оптимізацію навчального процесу англійською мовою, з метою підвищення конкурентоспроможності ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія» та підготовки кадрів високого кваліфікаційного рівня.

Матеріал і методи дослідження. На кафедрі гістології, цитології та ембріології викладання англійською мовою проводиться вже вісім років, що дало змогу придбати певний досвід роботи в організації навчального процесу з іноземними студентами.

Однією з основних ланок навчального процесу є лекція. Їй відводиться значна роль серед усіх форм навчально-виховного процесу. Враховуючи труднощі у засвоєнні студентами матеріалу, що пов'язані з мовним бар'єром, різним рівнем підготовки, недостатньою кількістю оригінальних англомовних літературних джерел, лекції належить основна роль у передачі інформації. Кожна лекція – це узагальнений досвід вітчизняних і закордонних вчених з різних питань морфології. Календарно-тематичний план лекцій та практичних занять складений так, що матеріал, які студенти одержують на лекціях, передують тому, що вони вчать на практичних заняттях. Кожна лекція адаптована до читання та розуміння студентами-іноземцями, матеріал викладається у стислій формі, але подається головне, важливе для розуміння. Для покращення засвоєння нової теми у лекціях є графологічні структури, схеми, таблиці. Основна роль приділяється роботі з гістологічними препаратами за темою (розглядаються фотографії мікропрепаратів різного ступеня збільшення), що дозволяє студентам зрозуміти суть морфологічної будови систем та органів людського організму, які макроскопічно вони вивчали на анатомії. Матеріал лекцій подається таким чином, що спонукає студентів до логічного мислення, викликає запитання, що переростають у короткі дискусії. Кожна лекція містить певну кількість ситуаційних задач за темою, які несуть смислове навантаження, забезпечують зв'язок теорії з клінікою. Це викликає зацікавленість у студентів, дає можливість краще засвоїти новий матеріал, який є фундаментом для подальшого вивчення клінічних дисциплін.

При проведенні практичних занять викладачі кафедри використовують принцип індивідуального підходу до кожного студента. Незначна кількість студентів у групах (7-8 чоловік) дозволяє це зробити. Враховуючи те, що студенти – іноземні громадяни мають слабкий рівень підготовки з біологічних дисциплін, що є базові для легкого засвоєння нового матеріалу у вищих медичних навчальних, а також мовний бар'єр, більше часу слід відводити для розгляду нового матеріалу. На початку заняття викладач ставить дискусійне питання. Вивчення нового матеріалу проходить у форму дискусії, під час якої студенти мають змогу з'ясувати для себе питання, які були незрозумілі в ході самостійної підготовки до заняття, а викладач націлює на запам'ятовування основного, базового. При цьому на допомогу викладачу приходять наочні засоби навчання: використання навчальних фільмів, схем, мультимедійних презентацій. На кожному занятті проводиться робота по підготовці студентів до написання ліцензійного іспиту «Крок-1», що полягає у роботі з ситуаційними задачами відповідно до теми.

Значна увага приділяється практичній частині заняття. Розглядаючи фотографії мікропрепаратів, що вивчаються, різного ступеня збільшення, викладач пояснює, які гістологічні структури необхідно розвинути та замалювати до альбому-практикуму, потім студенти мають змогу розглянути цей мікропрепарат під

мікроскопом та замалювати. Для перевірки ступеня засвоєння студентами матеріалу використовується тестовий контроль різного ступеня складності.

Результати дослідження та їх обговорення. Навчання у вищій школі передбачає самостійну роботу студентів, яка займає близько 40% у навчальних планах з гістології, цитології та ембріології. Значні зусилля викладачів спрямовані на організацію продуктивної роботи студентів у цьому напрямку. Для забезпечення адекватної самопідготовки студентів колективом кафедри розроблені конспекти лекцій, з якими можна ознайомитись на сайті академії, навчально-методичні посібники відповідно до розділів, створений альбом-практикум, що містить гістологічний словник, який заповнюють студенти при підготовці до занять. Також цей альбом студенти використовують на практичній частині заняття для замалювання мікропрепаратів, схем. Для кращого засвоєння особливостей морфологічної будови тканин та органів студенти після занять мають змогу працювати з підготовленими наборами гістологічних препаратів. Чітко організована самопідготовка забезпечує вирішення проблеми навчання студентів, вміння самостійно поповнювати свої знання.

Досвід роботи кафедри гістології показує, що для ефективного навчання іноземних студентів слід залучати їх до участі у студентських наукових конференціях, олімпіадах, які проводяться як на базі ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія», так і в інших вищих медичних навчальних закладах.

Висновок

Поєднання різних методів викладання нового матеріалу з акцентом на зв'язок теоретичних тем з клінічними дисциплінами, застосування принципу індивідуального підходу, використання новітніх наочних засобів, активізація самостійної позааудиторної роботи дозволять забезпечити успішне виконання англомовними студентами навчальної програми з гістології, цитології та ембріології.

Література

1. Вороненко Ю.В. Актуальні проблеми розвитку системи підготовки іноземних громадян у вищих медичних (фармацевтичному) навчальних закладах України / Ю.В. Вороненко, Ю.І. Фисун // Медична освіта. – 2002. – № 3. – С. 14–16.
2. Особливості викладання гістології, цитології та ембріології іноземним студентам / К.С. Волков, Л.В. Якубишина, Л.Я. Федонюк [та ін.] // Медична освіта. – 2002. – № 3. – С. 121–123.
3. Особливості викладання теоретичних дисциплін студентам факультету підготовки іноземних громадян у вищих медичних навчальних закладах / Т. В. Князевич-Чорна, М. І. Гришук, О. Г. Попадинець [та ін.] // Медична освіта. – 2011. – № 4. – С. 17–19.
4. Фоміна Л.В. Педагогічні методи та технології навчання на сучасному етапі / Л.В. Фоміна, О.І. Геращенко, О.В. Самолисова // Формування сучасної концепції викладання природничих дисциплін у медичних освітніх закладах : Мат. VI Міжрегіональна наук.-метод. конф. – Харків, 2012. – С. 98–105.

Реферати

ПУТИ УСОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ МЕТОДИКИ ПРЕПОДАВАНИЯ ГИСТОЛОГИИ, ЦИТОЛОГИИ И ЭМБРИОЛОГИИ ИНОСТРАННЫМ СТУДЕНТАМ НА АНГЛИЙСКОМ ЯЗЫКЕ

Шепит'ко В.И., Якушко Е.С., Ерошенко Г.А., Лисаченко О.Д.

Объединение разных методов подачи нового материала, использование новых наглядных средств, активизация самостоятельной внеаудиторной работы способствует повышению качества полученных студентами знаний.

Ключевые слова: гистология, иностранные студенты, лекции, практические занятия, самостоятельная работа.

Стаття надійшла 12.10.2012 р.

WAYS TO IMPROVE THE TECHNIQUE OF TEACHING HISTOLOGY, CYTOLOGY AND EMBRYOLOGY FOREIGN STUDENTS IN ENGLISH

Shepit'ko V.I., Yakushko O.S., Yeroshenko G.A., Lysachenko O.D.

Combining different methods of teaching new material, using new visual aids, the activation of self extracurricular work improve the quality of the obtained student's knowledges.

Key words: histology, foreign students, lectures, practical classis, self-studied work.